

Skiltepolitik for Tønder Kommune

1. juni 2021

Notat**Tønder Kommune
Skiltepolitik**

Projekt ID:
Ændret: 7. juni 2021
Revision:

Udarbejdet af PNI
Kontrolleret af PRP
Godkendt af LKG

Indhold

1	Indledning	3
2	Formål.	3
3	Generelle retningslinjer	4
3.1	Lovgrundlag	4
3.2	Principper	4
3.2.1	Overskuelig	5
3.2.2	Læsbar	5
3.2.3	Entydig	7
3.2.4	Kontinuerlig	7
3.3	Områder	7
3.3.1	Tønder	8
3.3.2	Øvrige byer	8
3.3.3	Åbent land	8
3.3.3.1	Strande og naturområder.	8
3.3.4	Sommerhusområder	8
4	Digitale skilte	9
5	Servicemål	9
5.1.1	F11 Rød vejvisning	9
5.1.2	F13 Blå vejvisning	10
5.1.3	F18 Tabelvejvisere	11
6	Informationstavler	11
7	Private skilte	12
7.1	Placering	13
7.2	Udseende	15

8	Lejlighedsskiltning/ Midlertidig skiltning	17
9	Skiltning af cykelstier	19
9.1	Rutevejvisning på cykelstier	19
9.2	Servicevejvisning på cykelstier	20
9.3	Informationstavler for cykeltrafik	20
10	Håndhævning	20
10.1	Nedtagning af skilte	20
10.2	Fjernelse af ulovligt opsatte skilte	21
10.3	Gennemførelse af skiltepolitikken ift. eksisterende tavler.	22
11	Klagevejledning	22
12	Lovgrundlag	22
12.1	Uddrag fra gældende lovgivning	22
12.1.1	Planloven	22
12.1.2	Byggeloven	23
12.1.3	Bygningsfredningsloven	23
12.1.4	Naturbeskyttelsesloven	24
12.1.5	Vejloven	25
12.1.6	Privatvejsloven (Lov om private fællesveje)	26
12.1.7	Færdselsloven	27

---

1 Indledning

Tønder Kommune ønsker, med denne skiltepolitik, at udstikke nogle enkle retningslinjer, som skal gøre det lettere for dem, som ønsker at opsætte skilte i kommunen, og som tilsigter at ensrette udtrykket i hele kommunen, trods de lokale forskelligheder, som eksisterer.

Der kan skiltes til både seværdigheder, overnatningsmuligheder og virksomheder. For en stor del af disse er skiltningen essentiel for at få kunder i butikken. Skiltningen er det første, som mødes af kunder og samarbejdspartnere, og det er derfor meget vigtigt, at skiltningen sender det helt rette signal.

Ud over at være virksomhedernes signal og første kontakt med kunder og samarbejdspartnere, er skiltningen ligeledes en stor del af et landskab og/eller et bybillede. Den samlede pulje af skilte i kommunen, kan således også ses som Tønder Kommunes ansigt udadtil. Skiltningen rundt i kommunen bidrager således til gæsternes umiddelbare indtryk af Tønder Kommune.

Skiltepolitikken skal således danne rammen om de retningslinjer, som Tønder Kommune ønsker at skiltningen i kommunen skal planlægges efter. Både for at sikre virksomhederne i kommunen kommunikation og for at give kommunens gæster et så godt indtryk af kommunen som muligt.

På en lang række områder, er der overordnede restriktioner fra national lovgivning, som f.eks. Naturbeskyttelsesloven, Planloven og Vejloven som skal overholdes. Dertil er der en række vejregler, som angiver "best practice".

Med fokus på at Tønder Kommune har en del turisme (herunder på cykel) indeholder skiltepolitikken ligeledes retningslinjer for skiltning, som primært er rettet imod cyklister.

2 Formål

Skiltepolitikken skal være med til at fremme kvaliteten af skiltning i kommunen til gavn for både erhvervsdrivende og borgere.

Skilte spiller en vigtig rolle: de kan bidrage til, at omgivelserne opleves som harmoniske og kan noget særligt. God skiltning bidrager positivt til bygninger og byrums identitet og til at højne den visuelt oplevede kvalitet i by- og gadebilledet, samt i det åbne land.

Med en god udformning og placering af skilte kan de erhvervsdrivende være med til at skabe en bymidte, lokalcentre og erhvervsområder, som er attraktive, understøtter byliv og som er rare at færdes i.

Skiltepolitikken kan skabe en fælles forståelse mellem sagsbehandlere og borgere i Tønder Kommune omkring skiltning. Skiltepolitikken er et fælles udgangspunkt, som skal gøre det lettere for ansøgere af skilte, at gennemskue hvilke skilte der kan forventes tilladelse til.

Samtidig er skiltepolitikken et værktøj, som skal sikre en ensartet sagsbehandling af ansøgninger omkring opsætning af skilte i hele kommunen, på trods af eventuelle geografiske forskelle i skiltningen.

Skiltepolitikken skal understøtte Tønder Kommunes ønske om:

- At bybilledet og landskaber ikke skæmmes unødigt af skiltningen
- At områderne langs kommunens veje efterlader et indtryk til besøgende, af at være nydelige og interessante
- At skiltning i kommunen er enkel, tydelig og informativ
- At skiltning i kommunen lever op til gældende lovgivning
- At virksomheder, som ønsker at skilte / reklamere behandles ens

3 Generelle retningslinjer

Det gældende lovgrundlag udgør sammen med en række grundlæggende principper de generelle retningslinjer for skiltepolitikken i Tønder Kommune.

Inden der opsættes eller udskiftes et skilt, som henvender sig til (som kan ses af) andre end de, som befinder sig på egen matrikel, skal der søges om godkendelse hos Tønder Kommune.

For at få godkendt et skilt, skal følgende som minimum være i orden:

- Der skal indhentes en skriftlig tilladelse til at opstille et skilt.
- Der skal udfærdiges materiale, som illustrerer skiltets udformning og placering, som tegninger, skitser og visualiseringer.
- Dernæst indsendes en ansøgning til Tønder Kommune, indeholdende ovenstående tegninger mm. samt en beskrivelse af skiltet og evt. fotos, der viser hvordan den planlagte skiltning vil blive indpasset i helheden, og en begrundelse for behovet for opsætning af skiltet.

3.1 Lovgrundlag

En lang række af de love og regler, som regulerer samfundet, beskæftiger sig direkte eller indirekte med skiltning og opsætning og udformning af skilte. Det drejer sig primært om Planloven, Byggeloven, Bygningsfredningsloven, Naturbeskyttelsesloven, Vejloven, Lov om private fællesveje samt Færdselsloven.

Uddrag fra omtalte love og regler er samlet i 12.

3.2 Principper

Tønder Kommune har i 2017 udgivet retningslinjer for skiltning af den centrale del af Tønder By. Retningslinjer er suppleret i Lokalplan 051-610 for Tønder Midtby¹.

Skiltepolitikken gældende for hele Tønder Kommune er mindre restriktiv, da politikken skal danne retningslinjer for hele kommunen.

Principperne i skiltepolitikken er således de overordnede retningslinjer, der skal følges i forbindelse med opsætning af skilte i Tønder Kommune. Der kan være lokaliteter, som er omfattet af yderligere og mere restriktive retningslinjer f.eks. i lokalplaner, mens der andre steder kan være behov for at dispensere fra skiltepolitikens retningslinjer.

---

¹ https://dokument.plandata.dk/20_10000495_1614592299493.pdf

Skilte og tavler, som f.eks. regulerer eller anviser trafikken udformes i henhold til Færdselsloven, samt Bekendtgørelse om vejafmærkning², er ikke omfattet af skiltepolitikken (skiltepolitikken må dog ikke stride imod disse bestemmelser).

Principperne er således gældende for fritstående skilte, billboards og bannere samt skilte monteret på bygningers facader og gavle. Skiltene kan være malede skilte på forskellige materialer, men også digitale og elektroniske tavler er omfattet af politikken. Politikken omfatter tillige anvisninger omkring belysning af skilte mv.

Reglerne omfatter både permanente og midlertidigt opsatte skilte, med mindre andet er angivet.

Skilte, som er opsat henvendt mod trafikanterne, skal primært tilgodese trafikanternes behov, hvad enten der er tale om vejvisning eller mere kommerciel skiltning. Kommerciel skiltning, som ikke i en vis grad tilgodeser trafikanternes behov, bør begrænses i videst muligt omfang.

Vejvisning for trafikanterne skal være overskuelig, læsbar, entydig og kontinuerlig.

3.2.1 Overskuelig

Skilte i Tønder Kommune skal være overskuelige. Det skal være let at afkode budskabet, for forbigående.

Det skal tilstræbes at have maksimalt fire vejvisningsinformationer ad gangen, f.eks. to vejvisningsmål til højre og to til venstre, eller en til højre og tre til venstre.

I kryds vises servicevejvisningen udelukkende med symboler for virksomhedstypen når der er mere end fire vejvisningsinformationer.

Figur 3-1. C21-Kørsel i begge retninger forbudt, med en undertavle, som ikke umiddelbart forekommer overskuelig [billedet er taget af NIRAS, 2019 Warszawa, Polen]

3.2.2 Læsbar

Informationerne på skiltene skal kunne læses på en afstand, som er tilpasset omgivelserne. Der stilles derfor krav til valg af font (skrifttype), samt størrelsen af tegn samt kontrasten til baggrunden. Der stilles ikke krav om hvilke skrifttyper der skal anvendes på reklameskilte, men under de forskellige skiltetyper er der angivet forslag til skrifttyper, som fungerer godt. Det bør overvejes nøje, inden der be-

² BEK nr. 1632 af 20. dec. 2017

nyttes Script eller dekorative fonte, da disse kan være vanskelige at læse. Til vejvisningstavler stilles de krav, som er gældende i vejreglerne.

Læsarheden påvirkes desuden af spaltebreder, linjeafstande samt justering af tekster (højre- eller venstrestillet eller Centreret)

For vejvisning gælder det, at skriftstørrelsen svarer til den hastighed der køres med.

Figur 3-2: Utydelige F11 tavler, med håndskrevne informationer, er vanskelige at læse.

Til vejvisningstavler stilles følgende krav i vejreglerne: Tekst udføres altid i versaler (store bogstaver) og minuskler (små bogstaver).

På vejvisere der står ved siden af hinanden, bør anvendes samme skriftstørrelse.

De følgende anførte skriftstørrelser (versalhøjder) anvendes under forudsætning af, at ingen del af tavlen er mere end 10 m væk fra kørebanelikanten.

Som hastighed anvendes den hastighed, der overholdes af 85 % af bilisterne (85 % fraktilen), dog ikke højere end tilladt hastighed.

Tekst str.	Beskrivelse
101 mm:	Til pilvejvisere der henvender sig til den vigepligtige trafikant i mindre vigepligtsskryds, såfremt det ikke på grund af pladsforholdene kan lade sig gøre at anvende 120 mm skrift.
120 mm:	Til vejvisere på veje, hvor hastigheden er mindre end eller lig med 40 km/h. Kan anvendes til pilvejvisere anbragt i rundkørsler eller til pilvejvisere, der henvender sig til den vigepligtige trafikant i vigepligtsskryds.
143 mm:	Anvendes normalt til vejvisere og orienteringstavler (bortset fra portaltavler), hvor tavlerne skal læses ved hastighed under 80 km/h og hvor højden til tavleunderkant er mindre end 2,5 m. Anvendes normalt til afstandstavler og stedtavler. Kan anvendes på vejvisere der er forvarslet med orienteringstavler, hvor der er anvendt 170 mm skrift.
170 mm:	Anvendes normalt til vejvisere og orienteringstavler (bortset fra portaltavler), hvor hastigheden er 80 km/h og 90 km/h og hvor højden til tavleunderkant er mindre end 2,5 m. Hvor hastigheden er mindre end 80 km/h og højden til tavleunderkant er mellem 2,5 m og 4,5 m anvendes ligeledes 170 mm – men såfremt der på orienteringstavler anvendes materialetype 4 kan skriftstørrelsen sættes ned til 143 mm. Skriftstørrelsen anvendes endvidere hvor særlige færdselsforhold gør det påkrævet, fx hvor vejvisningen udenfor tættere bebygget område henvender sig

	til trafikanter på stærkt trafikerede ruter. Dog kan pilvejvisere og tabelvejvisere eventuelt reduceres til 143 mm skrift, når de følger efter orienteringstavler med 170 mm skrift, eller når de i kryds henvender sig til trafikanter, der er pålagt ubetinget vigepligt.
202 mm:	Anvendes normalt til vejvisere og orienteringstavler (bortset fra portaltavler), hvor hastigheden er 80 km/h og 90 km/h og højden til tavleunderkant er mellem 2,5 m og 4,5 m. Såfremt der på orienteringstavler anvendes materialetype 4 kan skriftstørrelsen sættes ned til 170 mm, hvor hastigheden er 80 km/h og hvor højden til tavleunderkant er mellem 2,5 m og 4,5 m. Kan endvidere anvendes som primær skrift på portaltavler på veje hvor kørehastigheden er lav, fx i byer, bortset fra større gennemfartsveje.
240 mm:	Normal skrift på ubelyste portaltavler på det almindelige vejnet. Til portaltavler med særskilt belysning kan benyttes 202 mm skrifthøjde.

Placering af digitale skilte nær veje vil blive vurderet efter "Reklamer og trafikfare" og "Trafiksikkerhed og lysreklamer" udgivet af Vejdirektoratet i 2018.

3.2.3 Entydig

Budskaberne på skiltene skal tilsigtes at være entydige. Det betyder f.eks. for vejvisningen, at der ikke må angives to forskellige ruter til samme mål, for de samme trafikantgrupper.

Figur 3-3: Lukket på grund af åbning...

3.2.4 Kontinuerlig

Vejvisningstavler, hvad enten det er til et område, eller til en virksomhed, seværdighed eller lignende skal være kontinuerlig, forstået således, at når der vejvises fra en større vej, skal vejvisningen gentages, for hver gang der kan opstå tvivl om valg af retning, fra den første vejvisning og frem til det, som der vejvises imod.

3.3 Områder

Der stilles forskellige krav til, hvordan skiltningen skal udføres alt efter placeringen. I den gamle bydel i Tønder eller i de andre bycentre gælder andre retningslinjer end i industriområder og ude i det åbne land.

Skilte på facader: Skiltning på bygningers facader skal tilpasses den bygning, hvorpå de monteres, samt det område hvor skiltet opsættes.

Godkendte skilte for trafik kampagner er undtaget.

3.3.1 Tønder

For opsætning af skilte i den centrale del af Tønder gælder de retningslinjer, som er opstillet i "Tønder Huse – Retningslinjer for skilteudformning og størrelser" fra 2017 og suppleret i Lokalplan 051-610 for Tønder Midtby vedtaget i 2020.

Hovedreglen for skiltningen i Tønder by er, at skiltet kun skal angive virksomhedens navn og/eller logo, samt være tilpasset bygningens proportioner og arkitektur, samt byrummets mange andre elementer. De enkelte bygninger i midtbyen er forskellige og giver hver især mulighed for individuel skiltning. Skiltningen skal underordne sig således, at bygningen udgør en helhed med butiksfacade. Hvis samspillet mellem skiltene og bygningens proportioner er vellykket, giver det den enkelte butik sin egen identitet og dermed større reklameværdi.

3.3.2 Øvrige byer

For de øvrige byer i Tønder kommune gælder de restriktioner, som er beskrevet i kap. 6 og 7. Skiltning i byer er generelt ikke så restriktive som i åbent land. Restriktionerne er udover færdselsmæssige hensyn primært indført for at undgå for meget visuel forurening i bybilledet samt for at værne om de arkitektoniske og historiske værdier der, måtte være i de pågældende byer.

3.3.3 Åbent land

Skiltningen i åbent land er primært reguleret af Naturbeskyttelsesloven.

I det åbne land må der ikke opsættes plakater, afbildninger, fritstående skilte, lysreklamer og andre indretninger i reklame- og propagandaøjemed. Skiltning om servicevejvisning, turistoplysningstavler og trafik kampagner, der opsættes af myndighederne i henhold til vej- og færdselslovgivningen, anses ikke for opsætning i reklame- og propagandaøjemed.

Virksomhedsreklamer er dog tilladte, når de anbringes i umiddelbar tilknytning til virksomheden, og de ikke virker dominerende i landskabet og ikke er synlige over store afstande.

3.3.3.1 Strande og naturområder.

På strande og i naturområder tillades kun skiltning om servicevejvisning og turistoplysningstavler, der opsættes af myndighederne. Derudover kan der tillades et skilt med reklame for is, kaffe eller lignende i umiddelbar nærhed af flytbar bod (såsom pølsevogn, kaffevogn el.), hvis der er indhentet tilladelse til den pågældende bod. I umiddelbar nærhed skal i denne sammenhæng forstås som i en radius af op til 10 meter fra boden.

3.3.4 Sommerhusområder

Skiltning i "Sommerhusområder", der er synlig fra det åbne land, reguleres efter Naturbeskyttelsesloven, og er underlagt de retningslinjer, som gør sig gældende for skiltning i åbent land.

For sommerhusområder træffes yderligere bestemmelser omkring skiltning i lokalplaner for de enkelte sommerhusområder.

Det skal tilstræbes, at skiltningen i sommerhusområder begrænses til et minimum, og at skiltningen primært skal have vejvisning som formål.

For skilte, der ikke er synlige fra det åbne land, gælder Naturbeskyttelsesloven ikke, dog vurderes ønsker om skiltning efter principperne i Naturbeskyttelsesloven og i disse områder, undersøges tillige, hvorvidt der via lokalplaner er fastsat retningslinjer omkring skiltning, inden der opsættes skilte.

4 Digitale skilte

Elektronisk og digital skiltning omfatter alle former for skærme, LED-skærme, rul-lereklamer, alle former for reklamer/skilte med skiftende billeder og lignende. Digital skiltning kræver tilladelse fra Tønder Kommune uanset størrelse. Dette gælder også skærme opstillet midlertidigt. Der vil i tilladelsen blive stillet vilkår til bl.a. lysstyrke, billedskift, natlukning mv.

Digital skiltning og LED-skærme kan kun tillades i særlige tilfælde, hvor der er et særligt behov for skiltning i bymidten, ved byporte eller i erhvervsområder. I alle andre områder i byen kan disse skilte ikke opsættes.

5 Servicemål

Vejvisning som service til trafikanterne er vigtig. Det kan være afgørende, når trafikanter, som ikke er stedkendte, skal finde frem til deres endelige destination. En velfungerende vejvisning bidrager til at reducere omvejskørsel, ved at anvise trafikanterne den korteste vej til deres destination. Derudover kan velfungerende vejvisning være gavnlige for trafiksikkerheden.

Selvom det bliver mere og mere almindeligt, at bilister benytter GPS til at navigere efter i trafikken, er der stadig behov for en velfungerende vejvisning langs vejene. Det er vigtigt, i forhold til den del af trafikanterne, som ikke benytter sig af elektronisk navigation (det er f.eks. endnu ikke nær så udbredt blandt de tohjulede trafikanter, som cyklister og motorcyklister). Derudover opstår der situationer, hvor der er tvivl om, hvorvidt GPS'en henviser til at dreje af ved den første eller den anden af to nærliggende sideveje, i sådanne tilfælde kan vejvisning i vejsiden være af afgørende betydning.

Der kan vejvises til seværdigheder, overnatningssteder og virksomheder, men det skal sikres, at vejvisningen primært tilgodeser trafikken.

Til servicevejvisning benyttes følgende typer af tavler:

5.1.1 F11 Rød vejvisning

Vejvisning til geografiske mål, rutenummer og trafikalt begrundede mål vises på F11 vejvisningstavler

5.1.2 F13 Blå vejvisning

Trafikalt begrundet servicevejvisning samt kommerciel servicevejvisning. Visningen på F13 tavler indeholder ofte servicesymboler. Servicevejvisning udformes og opsættes altid efter gældende regler for servicevejvisning.

De sorte vejvisningsskilte er udgået og erstattes efterhånden af de blå/hvide med symboler.

Nationalpark tavle H49

5.1.3 F18 Tabelvejvisere

Samme retningslinjer som ovenstående. F18 benyttes ofte på større veje.

Enkelte af servicesymbolerne kan ligeledes opstilles som enkeltstående kvadratiske tavler, eller samlet i en enkelt tavle.

6 Informationstavler

Der kan opstilles et informationsskilt ved særlige attraktioner for offentligheden. Skiltet må maksimalt være 1 m over terræn og må højst have en skilteflade på 0,5 m².

Det vil altid være en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Figur 6-1: To informationsskilte opsat ved en F13 vejvisnings tavle.

Herudover kan der opsættes henvisnings- og oplysningskilte. Skiltefladen må højst være 0,5 m² og have en længde på 1 m.

7 Private skilte

Plakater, skilte, lysreklamer og andre indretninger med reklameformål må ikke anbringes i det åbne land. Virksomhedsreklamer, der anbringes ved indkørslen til den virksomhed, der reklameres for, er undtaget. Skiltene må dog ikke virke dominerende i landskabet eller være synlige over store afstande.

Det betyder, at der langs kommunale veje kan opsættes skilte om sæsonbetinget salg af frisk frugt og grønt, blomster og juletræer fra marken. Det skal dog sikres at skilte ikke opsættes i kryds eller i umiddelbar nærhed heraf. Det skal tillige sikres at skilte ikke medfører at der parkeres u hensigtsmæssig af hensyn til trafikikkerheden.

“Lejlighedsskiltning”:

- for kortvarigt at anbringe skilte i det åbne land, der reklamerer for forskellige kortvarige og lokale arrangementer, som f.eks. loppemarkeder eller byfester,
- for små, enkeltstående arrangementer i det åbne land, f.eks. “åben-gård” arrangement.
- For større arrangementer, som f.eks. en musikfestival, der foregår i det åbne land

Der fastsættes forskellige krav til placering af “lejlighedsskiltningen” jf. punkt 8.

Figur 7-1: Skilte, som strider mod reglerne, trods det ædle formål. Til hastighedsnedsættelser, skal anvendes korrekte færdselstavler, og opsætning skal godkendes af vejmyndighederne og politiet.

Hovedreglen for skiltning f.eks. på bygninger i byområder er, at skiltet kun skal angive virksomhedens navn og/eller logo, samt være tilpasset bygningens proportioner og arkitektur, samt byrummets mange andre elementer. De enkelte bygninger er forskellige og giver hver især mulighed for individuel skiltning. Skiltningen skal underordne sig således, at bygningen udgør en helhed med butiksfacade. Hvis samspillet mellem skiltene og bygningens proportioner er vellykket, giver det den enkelte butik sin egen identitet og dermed større reklameværdi.

Der skal være overensstemmelse mellem det, der udføres/sælges og skiltningen.

Figur 7-2: Hvad kan man (ikke) købe her?

Skiltningen skal begrænses til firmanavn og evt. logo.

Produktreklamer begrænses, og skal fremstå som en integreret del af skiltningen. Produktreklamer tillades kun opsat på virksomheder, som normalvis benytter sig af produktreklamer, som f.eks. tankstationer og lignende.

Bevægelige reklamer, herunder også rullereklamer, lysaviser mv. tillades ikke.

7.1 Placering

Skilte skal placeres i tilknytning til virksomhedens indkørsel eller bygningens indgangsdør.

Figur 7-3: Kontinueret skiltning til hotel/camping.

Skilte må ikke dække over bygningsdetaljer.

Skiltning og reklamering på tage, tagfod, skorstene mm. tillades ikke.

Private skilte, må ikke opsættes på samme galge /stander som færdselstavler, eller anden offentlig vejvisning.

7.2 Udseende

Skilte skal tilpasses bygningens proportioner og arkitektur, samt byrummets mange andre elementer.

Skilte på samme facade for forskellige virksomheder skal samordnes.

Effektfarver, fluorescerende eller selvlysende farver tillades kun begrænset til små symboler eller lign.

Skilte må ikke være gennemlyste. Kun skrift og logo må være gennemlyste, hvis lysstyrken kan begrænses til et minimum for at undgå at genere omgivelser, trafikanter m.fl.

Størrelse på skiltning må ikke dominere facade, bygning eller omgivelser.

Skiltning må ikke være sammenhængende over hele facaden.

Facadeskiltets størrelse skal tilpasses omgivelserne og facadens udformning, og må ikke dække over udsmykning mm.

Bogstaver på facader monteret eller påmalet, må ikke have en størrelse, som overstiger 35-40 cm.

Facadeskilte skal tilsigtes placeret i stueetagen i tilknytning til indgangsdør og vinduer (optimalt over vinduer).

Lysskilte tillades kun i tæt bymæssig bebyggelse, med undtagelse af de af Tønder Kommune opstillede lysskilte.

Lysskilte i tæt bymæssig bebyggelse, må ikke være bevægelige, eller være til gene for naboer eller den øvrige færdsel.

Udhængsskilte/ galgeskilte skal tilpasses bygning og området, og kun indeholde navn, logo eller symbolik.

Udhængsskilte/ galgeskilte skal have en frihøjde på min. 2,50 meter over fortovet. Hvor disse hænger ud over arealer med cykeltrafik, som f.eks. cykelsti eller fællesti, skal frihøjden minimum være 2,8 m.

Udhængsskilte/ galgeskilte må ikke opsættes med belysning.

Der må kun opsættes ét større fritstående skilt eller pylon pr. ejendom/forretning/virksomhed. Udformningen af denne skal godkendes af Tønder Kommune. Skilte og pyloner med højde over 4 meter tillades normalvis ikke.

Figur 7-4: Pylon med henvisning til Skærbækcenteret

Hvis en forretning eller virksomhed ikke har facade mod offentlig vej, må der opsættes ét henvisningsskilt pr. forretning eller virksomhed, på egen grund, eller efter aftale med grundejeren.

Henvisningsskilte må ikke belyses.

På større virksomheder og erhvervsejendomme kan tillades én flaggruppe pr. ejendom med maksimalt 3 flagstænger i op til 12 m højde.

Inden for en afstand af 50 m skal flaggrupper samordnes ved opstilling, størrelse m.m.

Der må flages med virksomhedens navn, logo eller dannebrog. Derudover må flages med de nordiske landes flag, med EU flaget og med FN flaget, enten alene eller sammen med Dannebrog.

Ønsker man ved udenlandske besøg at flage med andre landes flag, skal man have en tilladelse fra den lokale politimyndighed. Man skal i reglen sørge for tilladelse fra gang til gang.

Ved flagning med flere flag gælder, at dannebrog altid skal have førstepladsen, hvilket som hovedregel vil sige på stangen længst til venstre eller i midten. Man kan også hejse Dannebrog på den højeste stang eller på "bedste" stang set fra tilskuerens plads f.eks. nærmest indgangen. Dannebrog skal altid hejses før de andre flag og hales ned til sidst.

8 Lejlighedsskiltning/ Midlertidig skiltning

Anbringelse af midlertidige skilte, plakater og lignende på vejarealer kræver godkendelse af vejmyndigheden, som er Tønder Kommune eller Vejdirektoratet.

Figur 8-1: Privat midlertidig skilt, som advarer om bukkejagt i området.

Tilladelse meddeles kun til foreningsarrangementer og lignende. Ikke til private personer eller virksomheder.

Midlertidige bannere og skilte ophængt på private bygninger og grunde kan være omfattet af Planloven, hvis der i en lokalplan er optaget detaljerede bestemmelser om skiltning og reklamer. Sådanne bestemmelser skal overholdes eller der skal ansøges om en midlertidig dispensation.

Skiltning på byggepladser i erhvervsområder og i bymæssig bebyggelse må indeholde information samt oplysning om byggeriets art og skal placeres i forbindelse med byggepladsen på hegn eller stillads. Skiltet må opstilles maksimalt 14 dage før byggeriet påbegyndes, og skal tages ned umiddelbart efter endt udførelse. Skiltet må ikke normalvis overstige 4 m².

Større afskærmningsduge omkring stillads m.m. skal være relateret til projektet, og må således ikke være reklamer for produkter eller lignende, som ikke relaterer til projektet.

Bannere må ikke overstige 3 m x 5 m. Bannere ved f.eks. åbning af nye butikker eller lignende events må kun opsættes på facaden og må ikke dække døre og vinduer. Banneret må maksimalt hænge i 14 dage, medmindre der indhentes dispensation hos Tønder Kommune.

Der gælder særlige regler for opsætning af valgplakater på vejarealerne. Her henvises til indenrigsministeriets hjemmeside.³

---

³ <https://valg.sim.dk/partier-og-kandidater/valgplakater/>

9 Skiltning af cykelstier

9.1 Rutevejvisning på cykelstier

Stier, som er en del af en lokal, regional eller national cykelrute, skal skiltes med en rutevejledning som svarer til niveauet for den pågældende rute. For cykelruter, som krydser kommunegrænser, koordineres med nabokommunen, så skiltningen fremstår ensrettet på begge sider af kommunegrænsen.

På cykelstier placeret igennem det åbne land, gælder samme retningslinjer, som for vejnettet. Dermed skal skiltning med private formål ske i henhold til Naturbeskyttelsesloven.

Cykelruter vejvises efter vejreglerne. For lokale ruter, som nummereres fra 100 - 999 kan navn eller logo anvendes i stedet for nummerering med hvid på blå baggrund, mens der for de øvrige ruter skal angives rutenummer. For nationale ruter, som har nummerering mellem 1 og 15 vises rutenummeret med hvidt på rød baggrund. For regionale ruter, som nummereres fra 16 - 99, angives nummeret med hvidt på blå baggrund.

Figur 9-1 korrekt udført skiltning med flere ruter

9.2 Servicevejvisning på cykelstier

Hvor stiforløbet følger sit eget tracé eller hvor cyklister anbefales at følge en anden rute end biltrafikken, kan der anvendes servicevejvisning for cyklister. Servicevejvisning for cyklister etableres i øvrigt på samme måde og efter samme regler som servicevejvisning for biltrafikken

Etablering af servicevejvisning for cyklister, som leder disse af en anden vej end den øvrige trafik, sender et signal til cyklisterne om, at den anviste rute er komfortabel, tryk og sikker at køre på. Derfor bør det nøje overvejes, om dette er tilfældet, inden der opstilles særskilt serviceafvisning til cyklister. Servicevejvisningen skal også her være udført, så cyklisten ledes hele vejen frem mod målet.

9.3 Informationstavler for cykeltrafik

Der kan opstilles informationstavler langs ruterne f.eks. ved særlige knudepunkter. Dette ses ligeledes som en særlig service for turister.

Rutenumre og evt. navne på ruterne bør fremgå af informationstavler.

Informationstavler for cyklister bruges, hvor cyklisterne kan have et særligt behov for at orientere sig om rutens forløb, andre ruter eller servicefaciliteter i området. Det kan fx være ved indgangen til en by eller et større naturområde, eller hvor flere ruter krydser hinanden.

10 Håndhævnning

Tønder Kommune håndhæver i forhold til skilte og reklamer i det åbne land og i byområder, ud til kommunale veje. Langs statsveje er det Vejdirektoratet.

10.1 Nedtagning af skilte

Når en virksomhed, som har fået tilladelse til at opsætte et skilt, lukker eller flytter til anden lokalitet, skal skiltet og standeren tages ned, for virksomhedens regning. Sidder der skilte for flere virksomheder i den samme stander, foretages en vurdering af, hvordan det løses på en fornuftig måde.

I en situation som vist på billedet, burde tavlerne samles i én stander, og standeren herefter fjernes.

10.2 Fjernelse af ulovligt opsatte skilte

Fjernelse af ulovligt opsatte skilte, er i Naturbeskyttelsesloven omtalt som en "Selvhjælpshandling".

Selvhjælpshandlinger kan kun anvendes i følgende tilfælde:

1. Hvor ejer/bruger har fået påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold
2. Hvor der er overhængende fare for skade på natur, planter, dyr (Naturbeskyttelseslovens § 74, stk. 4)
3. Hvor ejer/bruger har fået et påbud om at fjerne en friluftsklame omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 21, stk. 1

Ifølge reglerne har Tønder Kommune, som tilsynsmyndighed, ret til at fjerne skilte, der er opstillet i strid med forbuddet mod friluftsklamer i det åbne land, hvis et påbud om at fjerne skiltet ikke efterleveres rettidigt. Skiltet fjernes for ejer/brugers regning.

Reglerne er formuleret ud fra et ønske om at skaffe en hurtig og effektiv håndhævelse af forbuddet mod friluftsklamer i det åbne land.

Hvis tilsynsmyndigheden beslutter at fjerne et ulovligt skilt for ejer/brugers regning, skal selvhjælpshandlingen varsles.

(Kilde: Vejledning om håndhævelse af Naturbeskyttelsesloven - Vej. nr. 9392 af 01.05.2007).

Hvis der opsættes et elektronisk skilt uden der er søgt den nødvendige byggetilladelse, vil Plan og Byggeri inden for lovgivningens rammer udvise nul-tolerance.

Det elektroniske skilt vil blive krævet slukket omgående, og ejeren af ejendommen og ejeren af skiltet vil om nødvendigt blive politianmeldt.

10.3 Gennemførelse af skiltepolitikken ift. eksisterende tavler.

Retningslinjerne i skiltepolitikken gælder i første omgang for opsætning af nye skilte. Efterfølgende skal der foretages en sanering af eksisterende skilte. De eksisterende skilte, som ikke lever op til retningslinjerne i skiltepolitikken registreres, og forsynes med et lille mærkat, som indikerer at det er fra før vedtagelsen af de nye retningslinjer.

Efter registreringen gennemgås skiltene for at afgøre hvilke der ikke længere vurderes at være relevante. F.eks. henvisninger til virksomheder og/eller seværdigheder, som ikke eksisterer længere, eller til mål, som er blevet en del af vejvisningen på et højere niveau. De irrelevante tavler fjernes (for ejerens regning, hvis denne kan findes). Efterfølgende gennemgås de resterende tavler, og der indgås en dialog med skiltene ejere omkring fjernelse eller udskiftning af tavlerne, med tavler som opfylder kravene. Hvis der ikke findes en løsning, kan Tønder Kommune udstede et påbud om fjernelse af den ulovlige skiltning.

11 Klagevejledning

Er du ikke tilfreds med afgørelsen i en skiltesag efter Naturbeskyttelsesloven, kan du påklage afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. Enhver med retlig interesse i sagen kan klage. Både enkeltpersoner, lokale og landsdækkende foreninger og organisationer er klageberettigede. En klage skal være indgivet inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen.

Er du ikke tilfreds med afgørelsen i en skiltesag efter vejloven og privatvejsloven, kan de retslige spørgsmål påklages til Vejdirektoratet. En klage skal være indgivet inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen.

Det er ikke muligt at klage over skøn, som Tønder Kommune har udøvet.

12 Lovgrundlag

12.1 Uddrag fra gældende lovgivning

12.1.1 Planloven

Planloven opstiller de grundlæggende regler, offentlige myndigheder skal følge i planlægningen herunder:

- at forene de samfundsmæssige interesser
- at medvirke til at værne landets natur og miljø gennem forebyggelse af forurening
- at skabe og bevare værdifulde bebyggelser
- at inddrage offentligheden i planlægningen

Planloven indeholder fire typer af planer, oplistet i rangfølge; landsplandirektiver, regionplaner, kommuneplaner og lokalplaner. Planerne er rangordnet så en plan ikke må stride mod en plan på et højere liggende niveau.

Det er kun lokalplanerne, som er bindende for grundejere. Det er således i lokalplanen der kan træffes bestemmelser, som har konsekvenser for skiltning.

I Planloven er anført:

§ 18. Når der er foretaget offentlig bekendtgørelse af en lokalplan efter § 30, må der ikke retligt eller faktisk etableres forhold i strid med planens bestemmelser, medmindre dispensation meddeles efter reglerne i §§ 5 u, 19 eller 40.

Lokalplanen kan regulere enkelte temaer som f.eks. udformning af skilte og facader.

12.1.2 Byggeloven

Byggeloven er en rammelov, som opstiller de overordnede retningslinjer og formål med lovgivningen for byggeri i Danmark.

“Loven skal blandt andet sikre, at bebyggelse udføres, indrettes og bruges således, at den frembyder tilfredsstillende tryghed i brand- og sikkerheds- og sundhedsmæssig henseende.” Trafik-, Bygge og Boligstyrelsen.

§ 2. Loven finder anvendelse ved:

- a) opførelse af ny bebyggelse og tilbygning til bebyggelse,
- b) ombygning af og andre forandringer i bebyggelse, som er væsentlige i forhold til bestemmelser i loven eller de i medfør af loven udfærdigede bestemmelser,
- c) ændringer i benyttelse af bebyggelse, som er væsentlige i forhold til bestemmelser i loven eller de i medfør af loven udfærdigede bestemmelser,
- d) nedrivning af bebyggelse,
- e) vedligeholdelsesbygearbejder, ombygninger og andre forandringer i bestående bebyggelse, som har betydning for energiforbruget i bygningen.

Stk. 2. Ved bebyggelse forstås bygninger og mure samt andre faste konstruktioner og anlæg, når lovens anvendelse på de pågældende konstruktioner m.v. er begrundet i de hensyn, som loven tilsigter at varetage.

§6D. Kommunalbestyrelsen kan gøre en tilladelse efter Byggeloven afhængig af, at bebyggelsen får en sådan ydre udformning, at der i forbindelse med dens omgivelser opnås en god helhedsvirkning.

Stk.2. Skiltning, lysinstallationer o.lign. må ikke være til ulempe eller virke skæmmende i forhold til omgivelserne. Kommunalbestyrelsen kan ved forbud eller påbud sikre opfyldelsen af 1. pkt.

12.1.3 Bygningsfredningsloven

Formålet med Bygningsfredningsloven er at beskytte landets ældre bygninger, som har en særlig værdi, af arkitektonisk, kulturhistorisk eller miljømæssig karakter, som fremhæver væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling.

Loven forvaltes af Kulturstyrelsen, og stiller krav om at bygningerne skal holdes i forsvarlig stand. Samtidig er der i loven opstillet retningslinjer for hvorledes facader, tagflader og evt. skiltning skal/må udformes. For fredede bygninger, skal der således søges tilladelse til at foretage ændringer, som rækker ud over almindeligt vedligehold.

§ 10. Alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse, jf. dog stk. 5 og 6. Det samme gælder opsætning af lysinstallationer, antenner, parabolantenner og lignende samt skiltning på facader herunder tagflader.

12.1.4 Naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelsesloven har til formål at "medvirke til at værne landets natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet."

Loven skal især beskytte, forbedre, genoprette eller tilvejebringe skrøbelig flora og fauna, samt beskytte de landskabelige, kulturhistoriske, naturvidenskabelige og undervisningsmæssige værdier.

Loven forvaltes overordnet af Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, mens kommuner og andre forvaltninger varetager opgaverne lokalt.

I Naturbeskyttelseslovens kapitel 3 står der i afsnittet omkring Friluftsreklamer:

§ 21. I det åbne land må der ikke opsættes plakater, afbildninger, fritstående skilte, lysreklamer og andre indretninger i reklame- og propagandaøjemed. Skiltning om servicevejvisning og turistoplysningstavler, der opsættes af myndighederne i henhold til Vej- og Færdselslovgivningen, anses ikke for opsætning i reklame- og propagandaøjemed.

Stk. 2. Forbuddet i stk. 1 omfatter ikke

- 1) virksomhedsreklamer, som opsættes i umiddelbar tilknytning til virksomheden, når de ikke virker dominerende i landskabet,
- 2) skiltning om virksomheder og om salg af erhvervsgrunde, der opsættes i et område, der i en lokalplan er udlagt som erhvervsområde, uanset at området ikke er udbygget,
- 3) skiltning om salg af erhvervsgrunde og erhvervsudvikling, der opsættes i et område, der i en kommuneplan er udlagt som erhvervsområde, uanset at området ikke er udbygget,
- 4) mindre skilte, der opsættes højst 30 m fra byer, herunder landsbyer, med højst 3.000 indbyggere beregnet fra grænsen for den bymæssige bebyggelse, og som oplyser om lokale virksomheder i byen,
- 5) mindre oplysningskilte vedrørende næringsdrift eller virksomhed, når skiltet opsættes på egen ejendom eller ved indkørsel til egen ejendom fra nærmeste offentlige vej eller private fællesvej,
- 6) mindre skilte om sæsonbetinget salg af frisk frugt, grønsager, blomster, juletræer og pyn-tegrønt dyrket på den pågældende ejendom, der i sæsonen opsættes på egen ejendom, ved indkørsel til egen ejendom fra nærmeste offentlige vej eller private fællesvej eller ved en anden nærliggende sidevej eller markvej,
- 7) skiltning i forbindelse med trafiksikkerhedskampagner, der er godkendt af Rådet for Sikker Trafik,
- 8) valgplakater, bannere og lign., der opsættes i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunale, regionale eller andre offentlige råd eller folkeafstemninger,
- 9) skiltning til lokale arrangementer, herunder loppemarkeder, sportsarrangementer og byfester, der afholdes i en by eller i det åbne land, når skiltningen placeres ved indfaldsvejen eller indfaldsvejene til en by højst 30 m fra grænsen for den bymæssige bebyggelse og inden for en radius af 5 km fra det sted, hvor arrangementet afholdes,
- 10) skiltning til små, enkeltstående arrangementer i det åbne land, herunder åbne gård-arrangementer, når skiltningen opsættes på den pågældende ejendom eller ved indkørsel til ejendommen fra nærmeste offentlige vej eller private fællesvej, og
- 11) skiltning til større arrangementer, herunder dyrskuer, omrejsende cirkus, koncerter eller musikfestivaler, der afholdes i det åbne land, når
  - a) skiltningen placeres på det sted, hvor arrangementet finder sted, eller ved indkørsel til ejendommen fra nærmeste offentlige vej eller private fællesvej eller

- b) skiltningen placeres ved indfaldsvejen eller indfaldsvejene til en by højst 30 m fra grænsen for den bymæssige bebyggelse og inden for en radius af 30 km fra det sted, hvor arrangementet afholdes.

Stk. 3. Skiltning som nævnt i stk. 2, nr. 9-11, må kun vedrøre arrangementer af højst 1 uges varighed og må tidligst opsættes, 14 dage før arrangementet afholdes, og skal være nedtaget senest 1 uge efter arrangementets afslutning, medmindre andet er bestemt i regler fastsat efter stk. 6.

Stk. 4. Miljø- og fødevarerministeren kan i helt særlige tilfælde dispensere fra forbuddet i stk. 1 til en virksomheds opsætning af et mindre oplysningsskilt ved en nærliggende by, hvor virksomheden ikke er beliggende, hvis helt særlige tilkørselsforhold eller andre særlige geografiske forhold fratager virksomheden muligheden for at opsætte et skilt i overensstemmelse med stk. 2, nr. 4.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan tillade, at der anbringes reklamer på idrætsanlæg.

Stk. 6. Miljø- og fødevarerministeren kan fastsætte nærmere regler om skilte og skiltning som nævnt i stk. 2, herunder om varigheden af skiltningen og om størrelse, udformning og placering m.v.

12.1.5 Vejloven

Vejloven medvirker til:

- 1) at sikre et velfungerende og sammenhængende vejnet,
- 2) at sikre mobiliteten på vejene til gavn for samfundsøkonomien og udvikling i alle dele af Danmark,
- 3) at sikre gode vej- og stiforbindelser mellem hjem, skole, arbejdsplads, kulturinstitutioner og fritidsaktiviteter m.v.,
- 4) at fremme trafiksikkerheden og trafikafviklingen gennem en sammenhængende vejplanlægning og tidssvarende vejanlæg, og
- 5) at andre former for infrastruktur kan placeres i forbindelse med vejnettet.

Vejloven siger om genstande m.v. på vejarealet:

§ 80. Det offentlige vejareal kan med vejmyndighedens tilladelse anvendes til varig eller midlertidig anbringelse af affald, containere, materiel, materialer, løsøregenstande, skure, skurvogne, boder, automater, skilte, reklamer, hegn el.lign., anbringelse af køretøjer med henblik på salg eller udlejning eller anbringelse af køretøjer i forbindelse med reparation, påfyldning af drivmidler, rengøring el.lign., når dette sker som led i erhvervsmæssig virksomhed.

Stk. 2. Vejmyndigheden kan opkræve betaling for brug af vejarealet, når udnyttelse sker i et forretningsmæssigt øjemed.

Stk. 3. Transportministeren kan undtage visse former for råden over vejarealet fra kravet om tilladelse efter stk. 1 og kan bemyndige vejmyndigheden til at fastsætte nærmere regler for disse former for råden over vejarealet. Vejmyndigheden skal forhandle med politiet om de nærmere regler og derefter offentliggøre dem.

§ 81. Vejmyndigheden kan udstede påbud om fjernelse af genstande m.v., hvis disse er anbragt på vejarealet uden tilladelse efter § 80 og der ikke efterfølgende kan meddeles tilladelse.

Stk. 2. Vejmyndigheden kan fjerne genstande m.v. for den pågældendes regning, såfremt et påbud efter stk. 1 ikke efterkommes.

Stk. 3. Vejmyndigheden og politiet kan straks og uden forudgående påbud fjerne genstande m.v. for den pågældendes regning, når genstandene m.v. er til ulempe eller til fare for færdslen.

Om faste genstande over vejarealet:

§ 86. Det kræver vejmyndighedens tilladelse at anbringe faste genstande, skilte el.lign., hvis de rager ind over en offentlig vejs areal, jf. dog stk. 2. Stk. 2. Der kan uden vejmyndighedens tilladelse anbringes:

- 1) Karnapper, åbne altaner, udbuede vinduer og lignende bygningsdele, der er hævet 2,8 m over fortov, dog kun indtil 1,5 m fra kørebane kant eller cykelsti.
- 2) Porte, døre, skodder og vinduer, der er indrettet til at åbne udad, når deres underkant holdes i en højde af mindst 2,3 m over fortov.

I Vejlovens afsnit omkring vejskilte, færdselstavler m.v. står:

§ 92. På ejendomme langs med offentlige veje kan vejmyndigheden anbringe og vedligeholde

- 1) skilte med angivelse af vejnavne,
- 2) skilte, der angiver retningen til en eller flere adresser,
- 3) vejafmærkning, jf. Færdselslovens § 95, stk. 1, og nødvendigt tilbehør hertil,
- 4) foranstaltninger til belysning af vejafmærkning og vejnavneskilte m.v.,
- 5) master, barduner og bæretråde til brug for offentlige samfærdselsmidler og forsyningsanlæg og
- 6) mærker for nivellement og afmærkning i forbindelse med forarbejder til anbringelse af vejafmærkning og vejnavneskilte m.v.

Stk. 2. Vejmyndigheden skal, mindst 2 uger inden der foretages de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, skriftligt orientere ejere og brugere af ejendommen.

Stk. 3. Vejmyndigheden erstatter enhver skade eller ulempe, som forvoldes ved anbringelse, tilstedeværelse eller vedligeholdelse af de skilte m.v., der er nævnt i stk. 1. I tilfælde af uenighed om erstatningens størrelse indbringer vejmyndigheden spørgsmålet for de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106.

Stk. 4. For så vidt angår statsvejene, indbringer Vejdirektoratet uenighed om erstatningen for de taksationsmyndigheder, der er nævnt i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom, medmindre transportministeren bestemmer, at spørgsmålet behandles af de myndigheder, der er nævnt i §§ 105 og 106.

12.1.6 Privatvejsloven (Lov om private fællesveje)

Privatvejsloven skal medvirke til at sikre, at de private fællesveje er indrettet teknisk forsvarligt, at vejene er i god og forsvarlig stand i forhold til færdslen på vejene, og at dispositionerne over vejen ikke sker i strid med den offentlige planlægning m.m. Loven fastsætter derfor de regler og forpligtelser, der gælder for private fællesveje og beskriver f.eks. hvem, der har ansvaret for at vedligeholde vejen og holde den ren.

Loven handler også om, hvilke rettigheder vejmyndigheden har i forhold til belysning, afspærring og nedgravning af ledninger på private fællesveje.

Loven skal desuden medvirke til at sikre, at almene offentlige hensyn i øvrigt tilgodeses i forbindelse med private fællesveje i byer.

Stk. 2.

De offentlige hensyn varetages af kommunalbestyrelsen, der er forvaltningsmyndighed (vejmyndighed) for private fællesveje og private fællesstier.

Fremspringende bygningsdele, tankanlæg, vejskilte og færdselstavler

§ 60. §§ 86, 88, 92 og 93 i Lov om offentlige veje finder tilsvarende anvendelse på private fællesveje.

§ 66. På arealer, der er privat fællesvej, kræver det kommunalbestyrelsens godkendelse

- 1) varigt eller midlertidigt at anbringe affald, materiel, materialer, løsøregenstande, ikke indregistrerede køretøjer, skure, skurvogne, containere, boder, automater, skilte, hegn el.lign.,*
- 2) at anbringe køretøjer med henblik på salg eller udlejning uden fører og*
- 3) som led i erhvervsvirksomhed at anbringe køretøjer i forbindelse med reparation, påfyldning af drivmidler, rengøring el.lign.*

Stk. 2. Transportministeren kan undtage visse former for råden over vejarealet fra kravet om en tilladelse efter stk. 1 og kan bemyndige vejmyndigheden til at fastsætte nærmere regler for disse former for råden over vejarealet. Vejmyndigheden skal offentliggøre de nærmere regler.

Stk. 3. Før godkendelse efter stk. 2 skal kommunalbestyrelsen forhandle med politiet.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan for den pågældendes regning fjerne genstande m.v., jf. stk. 1, der er anbragt på en privat fællesvej uden kommunalbestyrelsens godkendelse, hvis den pågældende ikke efterkommer et påbud om at fjerne disse.

Stk. 5. Er det anbragte til ulempe for færdslen, kan kommunalbestyrelsen eller i påtrængende tilfælde politiet fjerne det anbragte for den pågældendes regning uden forudgående påbud.

12.1.7 Færdselsloven

Færdselsloven er den lov, der omhandler grundregler og anvisninger om færdsel i trafikken. Den indeholder bl.a. også bestemmelser, der regulerer, hvor hurtigt de respektive køretøjer må køre på de forskellige veje.

§ 99. Færdselstavler, signalanlæg eller indretninger til regulering af eller til advarsel eller vejledning for færdslen må ikke anbringes ved offentlige veje uden for de tilfælde, der er angivet i denne lov eller de i medfør af denne fastsatte bestemmelser.

Stk. 2. Skilte, opslag, lysindretninger og lignende må ikke anbringes på eller i forbindelse med afmærkning efter § 95, stk. 1.

Stk. 3. Genstande af den i stk. 2 nævnte art, der kan ses fra vej, kan af politiet forlanges fjernet, hvis de har lighed med afmærkning efter § 95, stk. 1, eller de i øvrigt kan virke vildledende eller være til ulempe for færdslen.

Stk. 4. Reflekterende materiale på privat område må ikke anbringes således, at det kan tilbagekaste lyset fra køretøj på vejen